

ת"פ 59536/05/17 - מדינת ישראל נגד דמיטרי לומובצב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 59536-05-17 מדינת ישראל נ' לומובצב

לפני כבוד השופט איתי הרמלין
המאשימה מדינת ישראל
ע"י עו"ד רינת יצחקי ועו"ד מורן מיוזובניק
נגד
הנאשם דמיטרי לומובצב
ע"י עו"ד שי אדרי

גזר דין

1. עובדות כתב האישום המתוקן שבהן הודה הנאשם, מתארות התרחשות שכאילו נלקחה מסרט הוליוודי. שוטרים הגיעו לחדר במלונית, פגשו בנאשם וביקשו ממנו להזדהות. הנאשם מסר להם את פרטיו של אחיו, ואז קפץ מחלון החדר הנמצא בקומה השנייה של המלונית והחל לברוח מהמקום. הנאשם נכנס לבניין מגורים סמוך, עלה לקומת הגג, דפק על אחת הדלתות, סיפר למחזיקת הדירה שרודפים אחריו וביקש את עזרתה. מחזיקת הדירה סירבה לפתוח את הדלת והתקשרה למשטרה. הנאשם הסיר דיקט וסורג של מחסן הנמצא על הגג, נכנס למחסן, שבר מדפים, ולקח מתוך המחסן מדי צה"ל המשמשים את בן זוגה של אותה שכנה שלא פתחה לו את הדלת. הנאשם לבש את המדים כדי להטעות את השוטרים שרדפו אחריו. בעוד שהשוטרים צובאים על הבניין שבו נמצא הנאשם, הוא עצמו השתלשל לחצר הבניין באמצעות צינור של מזגן. אחר כך נכנס הנאשם לאחת הדירות מבלי שמחזיק הדירה שנמצא בתוכה הבחין בכך. כעבור מספר דקות יצא מחזיק הדירה מן הדירה לטייל עם כלבו ונעל אותה כשהנאשם בתוכה, והנאשם ניצל זאת כדי לחטט בחפצים בדירה ולגנוב מתוכה שני צמידי זהב, ארנק שבו שני כרטיסי אשראי וכן זוג נעלי הרים. כעבור מספר דקות חזר אליה מחזיק הדירה וגילה שהיא נעולה מבפנים. בשלב זה הבינו השוטרים שהנאשם נמצא בדירה זו. הנאשם הציץ החוצה מן הדירה ואחד השוטרים מנע ממנו לסגור את הדלת. אז יצא הנאשם מן הדירה כשהוא מרסס גז מדמיע שפגע בשוטר ובמנהל הבניין שעמד ליד השוטר. השוטר נרתע לאחור ואילו מנהל הבניין נאבק בנאשם ותפס אותו בניסיון למנוע ממנו להימלט מן המקום. ואולם הנאשם המשיך לרסס את מנהל הבניין בגז מדמיע עד שזה נפל לאחור, נשרט והרפה מאחיזתו בנאשם. הנאשם ניסה להימלט בטיפוס על חומה סמוכה, אך מנהל הבניין תפס אותו בבגדיו. הנאשם המשיך לרסס את השוטרים ואת יתר הנוכחים במקום בגז מדמיע. גם לאחר שהודיעו השוטרים לנאשם שהוא עצור הוא המשיך להתנגד בבעיטות ואגרופים לעברם של השוטרים (כניסוח כתב האישום). התזת הגז לעבר השוטרים ויתר הנוכחים גרמה להם לצריבות ולאדמומיות בעיניים, לנשום בכבדות ולהשתעל, לדמוע ולהזיל נזלת. התאוששותם של חלק מן השוטרים ארכה שעה.

2. מן הראוי לציין כי הנאשם לא הואשם בעבירה של התפרצות, שהיא פשע שעונשו המקסימלי 5 שנות מאסר, אלא בעבירה של הסגת גבול, שהיא עוון שעונשו המקסימלי שנתיים מאסר. עוד יש לציין כי הנאשם לא הואשם בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה או בעבירה אחרת שעניינה תקיפת מנהל הבניין, אלא רק בתקיפת השוטרים ובהפרעה להם במילוי תפקידם.

3. אין ספק שמעשיו של הנאשם פגעו באופן משמעותי בזכות הקניין ובשלוות הנפש של בעל דירת המגורים שבה הסיג גבול ומתוכה גנב, וכך גם בשלוות הנפש ובזכות הקניין של בעלת המחסן שבו הסיג גבול, גנב מתוכו והזיק לו - מחסן שנמצא בסמוך לדירתה שבה נמצאה באותו זמן. מעשיו של הנאשם פגעו גם בסדר הציבורי ובזכותם של השוטרים המופקדים על שמירתו של סדר זה לשלוות הנפש ולשלמות הגוף - אם כי באופן יחסי היו אלה פגיעות לא חמורות.

4. התובעת טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 ל-36 חודשים מאסר בפועל. לתמיכה בעמדתה זו הגישה התובעת שורה ארוכה של פסקי דין שעניינם עבירות של הסגת גבול או התפרצות. לרלבנטיים יותר ביניהם אתיחס להלן. בת"פ (ירושלים) 52581-03-18 **מדינת ישראל נ' מוחמד בדר** (2019) נקבע מתחם עונש הולם שבין 6 ל-12 חודשי מאסר בפועל במקרה של הסגת גבול למחסן וגניבה מתוכו. בת"פ (קריות) 46952-11-16 **מדינת ישראל נ' אמית בר און** (2018) נקבע מתחם עונש הולם שבין 6 ל-15 חודשי מאסר בפועל בגין הסגת גבול וגניבה ומתחם עונש הולם שבין מספר חודשי מאסר לשנה בגין התפרצות וגניבה כאשר ההתפרצות הייתה בשבירת שלב של תריס של דירה בקומת הקרקע, הכנסת יד לדירה וגניבת ארנק. בת"פ (רחובות) 27694-06-17 **מדינת ישראל נ' עובדיה דבסאן** (2018) נקבע מתחם עונש הולם שבין מאסר קצר לשנה מאסר בפועל למי שסייע לאחר להתפרץ בכך שפתח את החלון שדרכו התפרץ ואבטח אותו בזמן שהיה בדירה.

5. הסניגור שביקש שעונשו של הנאשם יגזר לפי שיקולי שיקומו של הנאשם, הגיש פסקי דין שאינם מסייעים בקביעת מתחם העונש ההולם משום שמדובר במקרים שהעונש נגזר משיקולי שיקום או בנסיבות עובדתיות אחרות מאשר במקרה שבפניי.

6. המעשים המתוארים בכתב האישום התרחשו ברצף ולכן יש לראותם כאירוע אחד. ואולם, בקביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בכך שהנאשם הסיג גבול הן לדירת מגורים והן למחסן, ועל כך הוסיף פגיעה פיזית קלה בשוטרים והטעייתם. מכאן, שאין להחיל על מקרה זה מתחם עונש הולם שהיה מתאים להסגת גבול יחידה. בהתחשב בנסיבות ביצוען של העבירות לרבות העובדה שהיו ספונטניות, ובכך שהפגיעות שנגרמו לשוטרים היו קלות יחסית, ובהתחשב ברמת הענישה הנוהגת כפי שהצגתי לעיל, אני קובע כי מתחם העונש ההולם נע בין 9 ל-24 חודשי מאסר בפועל.

7. לחובת הנאשם 8 הרשעות קודמות ובהן הרשעות בהתפרצויות, בגניבה ואף בשוד ובחטיפה שבגין נגזרו עליו לפני 15 שנה 4 שנות מאסר בפועל. הרשעתו האחרונה הייתה בראשית שנת 2016 וזו

שקדמה לה בסיומה של שנת 2013.

8. מתסקיר שירות המבחן מיום 11.11.2019 עולה כי הנאשם בן 38, בוגר 8 שנות לימוד. הנאשם הפסיק ללמוד בבית הספר אחרי שאביו נפטר כשהיה בן 13, ואז חָבַר לאוכלוסייה שולית, והחל לצרוך סמים ולהיות מעורב בפשיעה. ב-1998, כשהיה בן 17, עלה הנאשם לארץ עם אחיו הבכור שנפטר לאחרונה. זאת, אחרי שאחיהם הצעיר נפטר כבר בשנת 2001. אמו של הנאשם, שעבדה בארץ מוצאה בהנהלת חשבונות, לא הצליחה למצוא תעסוקה בארץ. הנאשם עצמו התקשה לרכוש את השפה העברית, למצוא תעסוקה ולהשתלב בארץ חברתית, והמשיך "להתנהג באופן שולי והתמכרותי". בעקבות זאת לא גויס לצבא. הנאשם חלה בעבר בהפטיטיס שבה נדבק כתוצאה משימוש במזרקים משומשים, אך טופל ונרפא. לאורך השנים ריצה הנאשם ארבע תקופות מאסר.

9. בשנת 2004 השתלב הנאשם בטיפול בכלא "חרמון", נגמל משימוש בסמים, ובשנת 2009 כשהשתחרר ממאסרו, החל לעבוד בחברת מזגנים, שבה הוא עובד גם כיום. ממכתב ממעסיקו שנמסר לשירות המבחן, עלה כי הנאשם "עובד מסור, עקבי, אחראי, רציני, משקיע ואמין". סמוך לפני מאסרו ב-2004 הנאשם התחתן, אך בעקבות מעצרו התגרש. הנאשם מתגורר כיום ב"דירת מעבר" שמהווה המשך טיפולי לקהילה הטיפולית "מלכישוע".

10. הנאשם סיפר לקצינת המבחן כי לאחר שאביו נפטר חשפו אותו אחיו וחבריו לסמים והוא התמכר לשימוש בהירואין כבר בגיל 14. כאמור לעיל, בשנת 2004 נשפט לתקופת מאסר של 4 שנים שבמהלכה נגמל מהירואין, אך לא השתלב בטיפול לאחר שחרורו מן הכלא. בשנת 2013 הדרדר שוב לשימוש בסמים ולעבריינות. בשנת 2014 שולב בקהילה הטיפולית "מלכישוע" ולאחר מכן התגורר בהוסטל, אך לא השתלב בטיפול. כחודש לפני ביצוע העבירות נושא כתב האישום חזר להשתמש בסמים ועזב את דירת ההמשך של ההוסטל.

11. מן התסקיר עולה שלאחר שנעצר בתיק שבפניו שולב בתחילה הנאשם בטיפול במסגרת המעצר ואחר כך שולב שוב בספטמבר 2017 (בתסקיר נכתב בטעות באחד המקומות תאריך לא נכון) בקהילה הטיפולית "מלכישוע" לטיפול של חצי שנה שאחריו חזר להתגורר בדירת ההמשך כשהפעם הוא זוכה לטיפול פרטני ביחידה העירונית למניעת התמכרויות. מדיווח של הקהילה הטיפולית לשירות המבחן עולה כי הנאשם "עבר מתחושות כישלון לגישה חיובית, תוך יציבות והתמדה בעשיה ועמידה בגבולות שהוצבו לו... שיתף פעולה באופן מלא בכל הטיפולים בקהילה, תוך העמקה בנסיבות חזרתו לשימוש בסמים והבנה של חשיבות השיתוף הרגשי... סיים בהצלחה את הטיפול בקהילה". מן המידע שנמסר לקצינת המבחן מהיחידה העירונית למניעת התמכרויות עולה כי הנאשם שולב בטיפול בחודש מאי 2018 ומתמיד בהגעתו לטיפול הפרטני השבועי, וכן מוסר דגימות שתן המעידות על כך שאינו משתמש בסמים. קצינת המבחן ציינה עוד שהנאשם עתיד להשתלב בלימודים בתוכנית "אוניברסיטה בעם" (עד למתן גזר הדין כבר החל הנאשם בלימודיו).

12. קצינת המבחן דיווחה בתסקירה שהנאשם הביע חרטה על מעשיו וגילה אמפתיה כלפי נפגעי העבירות שביצע, אך לפי התרשמותה הוא ממוקד במחירים האישיים ששילם הוא עצמו על מעשיו, ואינו מודע למלוא חומרת מעשיו והשפעותיהם על מי שנפגעו מהם.

13. קצינת המבחן סיכמה את התסקיר בהתרשמותה שהנאשם "חווה מגיל צעיר חווית נטישה, אבדן והגירה, היעדר דמויות סמכותיות ומיטיבות וחשיפה לא מותאמת לשימוש בסמים, אשר הביאו אותו להתמכרות עמוקה בגיל צעיר, לחבירה לאוכלוסייה שולית ולעבריינות אלימה..." קצינת המבחן התרשמה כי אם יתמיד הנאשם בטיפול לאורך זמן תפחת מסוכנותו. קצינת המבחן המליצה כי יוצא בעניינו של הנאשם צו מבחן למשך שנה וחצי. קצינת המבחן חיוותה דעתה כי הטלת עונש מאסר בפועל שירוצה בכליאה תקטע את ההליך השיקומי שבו הוא נמצא ועשויה להביא לרגרסיה במצבו. קצינת המבחן המליצה להטיל על הנאשם עונש של עבודות שירות שיחדד בפניו הנאשם את חומרת מעשיו, אך יאפשר לו גם להמשיך את התהליך השיקומי שבו הוא מצוי.

14. לנוכח התרשמותי משיקומו של הנאשם והואיל והסתבר לי במהלך הטיועונים לעונש כי הנאשם היה עצור בתיק זה במשך 4 חודשים בטרם נשלח לקהילה הטיפולית, ביקשתי מקצינת המבחן שתחווה דעתה לגבי האפשרות שהנאשם יבצע שירות לתועלת הציבור חלף ריצוי עונש של עבודות שירות.

15. בתסקיר משלים מיום 9.12.2019 ציינה קצינת המבחן כי לפי דיווח מעודכן של היחידה לטיפול בהתמכרויות, הנאשם מתמיד בהגעה לטיפול ובשיתוף הפעולה שלו בטיפול. "במסגרת הטיפול הוא בוחן את מצבי הסיכון ומסגל לעצמו דרכים להתרחק מהם. העובדת הסוציאלית תיארה כי דמיטרי ממוקד בתפקודו התעסוקתי ובמצבו הכלכלי. זאת, גם נוכח חששו מתוצאות ההליך המשפטי". עוד צוין בתסקיר שהנאשם ממשיך למסור בדיקות שתן אשר מעידות על כך שאינו משתמש כיום בסמים. קצינת המבחן הוסיפה ודיווחה כי החל בחודש שעבר הנאשם השתלב בקורס "מבוא למשפטים" במסגרת תוכנית "אוניברסיטה בעם" באוניברסיטת תל אביב והוא צפוי להשתתף בה עד יוני 2020. לדברי קצינת המבחן, "מדובר בתוכנית לימודית חווייתית ומעצימה, המותאמת למטופלים המשתפים פעולה בטיפול, בעלי מוטיבציה ללמידה, המגלים מחויבות רצינית ויכולת התמדה".

16. בשיחתו עם קצינת המבחן גילה הנאשם שביעות רצון ממצבו הנוכחי - העובדה שהוא עובד, אינו משתמש בסמים, משתתף בטיפול ומסדיר את חובותיו. לדבריו, מכלול המענים הטיפוליים שהוא מקבל מסייעים לו "להימנע ממעורבות שולית ומאפשרים לו לנהל אורח חיים תקין, ללא שימוש בסמים". הנאשם הביע בפני קצינת המבחן מוטיבציה לשמר מצב זה. כמו כן הביע הנאשם בפני קצינת המבחן חשש שאם יוטל עליו עונש של מאסר - גם אם יקבע שהוא ירוצה בעבודות שירות - יקשה עליו לשמר את השינוי החיובי שערך בחייו לרבות יכולתו להמשיך לכלכל את עצמו ולהחזיר את חובותיו.

17. אשר לבקשתי לבחון את האפשרות שהנאשם יבצע שירות לתועלת הציבור כתבה קצינת המבחן כי "להערכתנו, כיום, יותר מבעבר, דמיטרי מגלה תובנה באשר למצבי הסיכון עבורו ולהשלכות

הקונקרטיזציה של חזרה לשימוש בסמים. צו של"צ שיוטל על דמיטרי עשוי להוות עונש שיקומי עבורו, אשר יחבר אותו לחומרת מעשיו בדרך של תרומה לחברה, ומאידך, לא יפגע בהליך השיקומי אותו עובר ויאפשר לדמיטרי להמשיך לעבוד, לפרנס את עצמו באופן עצמאי ולהחזיר את חובותיו".

18. לנוכח האמור לעיל המליץ שירות המבחן בתסקיר המשלים לחייב את הנאשם בביצוע 350 שעות שירות לתועלת הציבור וכן להוציא בעניינו צו מבחן למשך שנה וחצי.

19. בדבריו בפניי ביום 17.11.2019 הביע הנאשם בוושה במעשיו. הנאשם דיבר על חייו הקשים והטראומות שחווה כאשר אביו נפטר כשהיה ילד ושני אחיו נפטרו עקב שימוש בסמים, והוא עצמו "הרבה שנים לא ידע איך לחיות" ו"נלחם כל יום על החיים שלו". הנאשם תיאר בדבריו את הטיפול שהוא מקבל, את עבודתו לפרנסתו תוך התמדה בת ארבע שנים במקום עבודתו ואת העובדה שפרע כבר מחצית מחובותיו. לדבריו, כתוצאה מהטיפול התחיל להבין מה מטרתו בחיים ואיך הוא יכול להתמודד עם בעיותיו. בישיבה שנערכה ב-16.12.2019 לאחר קבלת התסקיר המשלים, הוסיף הנאשם את הדברים הבאים: "אני כל יום נלחם ועובד. התחלתי ללמוד עכשיו. לקחתי גם קורס במשפטים ללמוד חוקים במסגרת אוניברסיטה בעם. אני רק רוצה להתקדם קדימה, ולא לחזור אחורה. להיות נורמאלי. אני לא מייצר חובות ובעיות. הלוח שלי בשבוע מסודר".

20. התובעת סברה כי בשל עברו הפלילי של הנאשם היה ראוי למקם את עונשו בקצה העליון של מתחם העונש ההולם, אך לאור השיקום שעבר יש למקמו באמצע מתחם העונש ההולם ולגזור עליו 18 חודשי מאסר בפועל בצירוף מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלוננים. הסיגור ביקש שלנוכח עומק השיקום של הנאשם והעובדה שהיה 4 חודשים במעצר בגין תיק זה ואחר כך 9 חודשים במעצר בית בקהילה הטיפולית "מלכישוע" אסתפק בחיובו בביצוע של"ץ בנוסף להטלת עונש של מאסר על תנאי.

21. אני סבור שעומק שיקומו של הנאשם, כפי שתיארתי לעיל, מחייב סטייה ממתחם העונש ההולם. אין ספק שכפי שתיאר זאת הנאשם, מדובר במי שנלחם על חייו מדי יום ביומו, והן מבחינה אישית והן מבחינת האינטרס הציבורי קיים אינטרס חזק לסייע לו להישאר במצבו החיובי הנוכחי ולא להתדרדר שוב לתהומות של שימוש בהרואין ועבריינות. מזה תקופה משמעותית ביותר הנאשם אינו משתמש בסמים, עובד בצורה מסודרת, פורע את חובותיו מן העבר ואף לומד במסגרת "אוניברסיטה בעם" באוניברסיטת תל אביב. קיים חשש ממשי שהטלת עונש מאסר בפועל - בין אם בכליאה ובין אם בדרך של עבודות שירות - שתביא לאבדן מקום העבודה של הנאשם ויכולתו להתקיים מעמלו, תמחוק באחת את כל הישגי הטיפול המשמעותי שעבר הנאשם ותסיטו מן המסלול החיובי שבו הוא פוסע כיום לעבר המחוזות השליליים שבהם פסע לאורך שנים. הנאשם היה עצור במשך תקופה לא מבוטלת ואחר כך היה תקופה ממושכת בקהילה טיפולית בתנאים של מעצר בית. בכך יש כדי למלא את מטרת ההרתעתית של הענישה. יש בכך גם כדי להגשים במידה מסוימת אף את עקרון ההלימה שהוא כיום העקרון המרכזי בקביעת העונש. לאלו אני מוצא מקום להוסיף ביצוע מספר

משמעותי של שעות שירות לתועלת הציבור, שלהן ערך הרתעתי ושיקומי כאחד. לנוכח התמודדות הכלכלית של הנאשם אינני מוצא מקום לחייבו בתשלום קנס, אלא בחתימה על התחייבות כספית בלבד. הואיל ולא ברור מה הנזק הכלכלי שנגרם למחזיק הדירה שאת גבולה הסיג הנאשם, אני מוצא מקום לחייב את הנאשם בפיצוי המתלוננת שלרכושה הזיק בלבד. כהמלצת שירות המבחן אעמיד את הנאשם במבחן.

22. לנוכח האמור לעיל אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 4 חודשים מאסר בפועל שירוצו בדרך של עבודות שירות בניכוי 4 חודשי מעצרו בתיק זה - כלומר, אין הנאשם צריך לרצות מאסר נוסף (העונש מוגדר כעבודות שירות על מנת לאפשר להוציא צו מבחן בעניינו של הנאשם).

ב. 350 שעות שירות לתועלת הציבור לפי התוכנית שהכין שירות המבחן. השירות לתועלת הציבור לא יתחיל לפני 19.4.2020.

ג. 6 חודשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים שלא יעבור עבירה של התפרצות או הסגת גבול.

ד. 3 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא ישוב ויעבור עבירת רכוש שאינה התפרצות או הסגת גבול.

ה. 3 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירת אלימות כלשהי.

ו. הנאשם יתחייב בפניי על סכום של 5,000 ₪ שלא יעבור במשך 3 שנים מהיום עבירת אלימות או עבירה של התפרצות או הסגת גבול. לא יתחייב הנאשם יאסר למשך 30 יום.

23. אני מעמיד את הנאשם במבחן למשך 18 חודשים מהיום. על הנאשם לשתף פעולה עם פיקוח שירות המבחן לרבות במסירת דגימות שתן.

24. אני מחייב את הנאשם לפצות את גב' הדר גורדון בסכום של 1,000 ₪. הפיצוי יופקד בקופת בית המשפט עד ליום 1.4.2020.

25. מובהר בזאת לנאשם כי אי עמידה בצו השירות לתועלת הציבור או בצו המבחן עשויה להביא להחלפתם של צווים אלה בהטלת עונשים נוספים.

המזכירות תעביר עותק מגזר דין זה לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, 16 בפברואר 2020, בנוכחות הצדדים.